UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 7. Secundus ieiunij effectus est, mentem sursum erigere, ad contemplationem autem apprimè necessarium est ieiunium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-53012

Visual Library

ſepultus in inferno? De eo non dicit, quod fuerit latro, aut luxurioſus, aut detractor, aut vindictæ cupidus, aut ſcortator: hoc verò ſolùm dicit: *Induebatur purpurâ & byſſo, & epulabatur*
Luc. 16. 19. *quotidie ſplendidè.* Quis hoc æſtimet peccatum tam enorme? In hoc attende (monet D. Gregor.) quaſi in origine omnium genera peccatorum. Quid cogitas: euenturum ex veſtitu regali & quotidianis ſplendidioribus epulis, niſi mille fœditates, laſciuias, impudicitias, leuitates; ob quas infelix hic damnatur inquinatus.

Tract. 2. p. cap. 6. Huic propoſito multa loca S. Scripturæ retulimus lectione digniſſima: ſi ex deliciis & petulantia carnis hæc enaſcuntur vitia, quid remedij, vt illa reprimantur? refræna illam, caſtiga illam, affige eam; Prohibe terræ rorem, zizania non producet: aufer equo hordeum, & non ſubſiliet. Hinc ortum habuit tum acuta, tum vrbana illa reprehenſio nobis facta à D. Paulo: fixis ille vos oculis intuetur, qualiter carnem veſtram farcinetis, & quàm ex animo, totoque conamine illi in omnibus ſatisfacere ſtudeatis, quæ à vobis deſiderat. Deinde anxiam diligentiam, quà vndequaque delicatum fruſtulum conquiritis, vinum maximè pretioſum, ſelectiſſimum, lectum molliſſimum, hyberno frigore veſtem calidiſſimam, at caloribus æſtiuis refri-
Ad Rom. 8, 12. gerantem, ſic ait: *Fratres, debitores ſumus, non carni, vt ſecundùm carnem viuamus,* q.d. Ignoras fortè, quid carni illi debeas, quòd eam ita nutrias delicatè & foueas opiparè. Hoc, quo Dalilæ Sampſon, vt propoſitò conformiter annotauit D. Baſil. Afficiebatur ille huic mulieri, nec
Hom. 2. de ieiuno. quidquam ei erat adeò curæ, quàm illi in omnibus gratificari, abblandiri; negare quidquam
IV. Dalila eſt caro noſtra, quæ nos tradit inimicis. eorum, quæ poſcebat nec auſus. Quomodo illi ſoluit aut ſatisfecit fallax illa Philiſthæa? hoc ipſo, quo ei ſatisfecit; ſc. eidem cauſam aperiendo, quâ tantâ polleret fortitudine, viribuſque cæteris omnibus antecelleret, captiuum reddidit, & manibus tradidit inimicorum. Hoc idem carni tuæ peccati illecebræ, debes, quæ, dum eam, modis omnibus ſtudes fouere, lautiſſimè excipere, omnia concedere, denegare nihil, tradit te peruerſa & infidelis, & malè ordinatas contra te ſuſcitat paſſiones, quæ te manibus peccatorum, & dæmonum prodant poteſtati. Et nemo melius hoc dicere potuit ipſo D. Paulo, ſi enim ille caſtigans corpus ſuum, & in ſeruitutem redigens, ſentiebat carnem recalcitrantem, nouos, fortioreſque quotidie motus excitantem, quibus eum conabatur captiuũ ducere in lege peccati, ſicut ipſe magno affectu, & doloris ſenſu verbis ſuprà citatis ingemiſcens conqueritur, quid faciet vobis? Audi monentem Spiritum ſanctum: *Si praſtes animæ tuæ concupiſcentias tuas, faciet te in gaudium inimicis tuis.* Eccl. 18, 31.
Quem (quæſo te) finem accipient hæc, ita corpus opimare, ventrem colere, cibo potuque diſtendere, ei vel minimum negare aut ſubtrahere imbecilles, omnia concedere parati. Fameſcis? comedis: ſitis? ad pocula curris: grauaris ſomno? illico ad ſtratum: paululum laboraſti? molliter quieſcis, Non ſic, non ſic, ſed vinculo ſtricto fortiſſimo alligetur, ſic faciebant D. Paulus, Antonius, Hilarion, Dominicus, Franciſcus, aliique quàm plurimi, de quibus aliàs. Tract. 14. 1. § 10.

§. 7. *Secundus ieiunij effectus eſt, mentem ſurſum erigere, ad contemplationem autem apprimè neceſſarium eſt ieiunium.*

IAm ſecundum exponimus ieiunij effectum: 13
ſcilicet hoc vinculum tam arctè comprimẽs radicem, quod eandem diſcoopertam ſeu nudam tenebat, & cælo patulam: hoc idem nobis ingerit Eccleſia, & operatur in nobis ieiunium, nempe coarctando carnem nos diſponit, vt cælum verſus mentem noſtram eleuemus. Hoc noſtrum corpus: pondus quoddam eſt, cui Deus animam noſtram alligauit. *Corpus quod corrumpitur aggrauat animam.* Notat hæc verba D. Auguſt. *quod corrumpitur*: Quia corpus, in quantùm corpus non grauat, aut deprimit animam, ſed non niſi quia corruptioni ſubiectum eſt: quando enim illud Deus creauit, non abſolutè eam aggrauauit, cum animam non impediret in altiſſima rerum diuinarum contemplatione; nec in ſtatu reſurrectionis graue illi erit aut ponderoſum; ita vt, id quod animam grauat corpus eſt, quia corruptibile eſt. Sap. 9, 15. Lib. 13. de ciuit. c. & in Ps. 56.

I. Videamus verò, quid ſit, quod illud reddidit corruptibile? Clarum eſt (teſte D. Chryſoſt. a) quod pomi eſus corpus mortale effecerit. Ecce hic, quid corpus graue reddiderit, ſic vt aggrauet animam; vnius ſcilicet pomi vetitus eſus, in paradiſo. Quàm igitur graue reddent illud cætera poma, quæ in hoc miſerabili mundo manducamus? Hoc eſt, quod corpus graue reddidit, vt declarauit Chriſtus: *Attendite autem vobis, ne fortè grauentur corda veſtra in crapula & ebrietate.* Auis, licet aquila ſit velociſſima, ſi lutoſo ponderi alligetur, non niſi difficulter ſe poterit de terra ſurſum attollere, aut per aëra volitare, & ſi huic ponderi appendas aliud, ex plumbo, aut

Quid corpus reddiderit corruptibile in paradiſo. a Hom. de pœn. Luc. 21, 34.

lapide,

II. lapide,omninò impoſſibile erit ei ad ſuperna vo-
Similitu- lare; Viſne poſſit volare ? alleua pondus & lapi-
do, dem diſſolue. Admiror Dei ſapientiam, quando
legem ſtatuit de curandis leproſis; vt ille à lepra
iam mundatus , offerret duos paſſeres viuos , cô
modô, vt eorum vni guttur diſſinderetur , alteri
vero liberè per aëra concederent volitare.

Leuit.14. Magnum myſterium & ſtupenda connexiô,
quod vt paſſerum vnus ad altiora volaret , alte-
rum occidere ſit neceſſe; & mortuum relinquere.
Sic ſe res habet. Sacrificium quod à vobis Deus
exigit,duos complectitur paſſeres:corpus & ani-
mam,vtrumque ei offerre obligaris:verùm quo-
modo ? trucidando corpus , guttur ei diffinde,
non materiali cultro , ſed ieiunio : hoc enim eo
tendit , non ei infligendo mortem violentam &
naturalem , ſed moralem. Sic contra quoſdam
a Hom.1. hæreticos proſequitur D.Chryſ.*a* & ad rem op-
in ep. ad timè declarat Origenes. Mortifica carnem tuam,
Rom. ieiunio illam ſubiuga , vt eius debilitetur ſuper-
b Hom. 1. bia,& petulantia adeò deprimatur, vt aliquando
in pſal.37 non poſſit ſubſiſtere . Dauidis exemplo : *Genua*
Pſal.108. *mea infirmata ſunt à ieiunio, & caro mea immu-*
24 *tata eſt propter oleum.* Non eſt ea, quæ ſolebat,
caro mea, nec eam opiparè nutrio, ſicut quando
me ad adulteria impulit, iam eius craſſities ma-
rcuit & petulantia deferbuit,hoc enim vocat o-
Ad Coloſſ. leum : *Propter oleum id eſt , propter defectum pin-*
3.5. *guedinis & virium.* Mortifica illam;age,ad quod
te hortatur D.Paul. *Mortificate mēbra veſtra quæ*
ſunt ſuper terrā. Ex his videbis,&gaudebis,quam
leuis ſit futurus paſſerculus ſpiritus , vt ſuperna
per aëra volet,quinimo vſque ad ſidera penetret.

Aduerte id quod D.Paul. contigit in ſua con-
uerſione,cum virtute lucis Chriſti, quæ circum-
fulſit eum,corpus eius concideret ex equo in ter-
ram,vt mortuum,eratque illic tam arcto viuens
ieiunio, vt totum triduum nec ederet, nec bibe-
Act.9.9. ret: *Erat tribus diebus,non videns & non mandu-*
III. *cauit, neque bibit.* Dum paſſerculus ille corporis
Paulus ie- corruit in terram,vt mortuus,ecce anima quò e-
iunans in uolet, *a.Vſque ad tertium cælum, & raptus eſt in*
tertium *paradiſum & audiuit arcana verba quæ non licet*
rapitur *homini loqui.* Hanc doctrinam proſequitur D.
cælum. Hieron. *b.* telam admirabilem contexens.
a 2.Cor. Contemplare (inquit) Moyſen, quomodo, vt
12.4. montem Sinai conſcendat, cum Deo collocutu-
b L.2.con. rus, diſponat corpus & animam ſuam arctiſſimo
tra Ioui- ieiunio quadraginta dierum &totidem noctium:
nian. *Vacuo ventre legem accepit ſcriptam digito Dei,*
D. Hie. *non tantum eius corticem intelligens, ſed ad ſacra-*
Tom.2. *tiora illius ſacramenta pertingens.* Hoc autem tē-
Hom.1. de pore,ait D. Hier.& cum illo D. Baſ. populus de-

orſum in terra vitulo ſuo ſacrificat, illū adorat, *ieiun.*
Deum proclamat,ad quod idololatriæ peccatum
illum præparauit impulitque cibus & potus , vt
teſtatur D.Paul. Elias vt montem Dei Oreb ſub- 1.*Cor.* 10.
eat, magna cum Deo communicet, primò ieiu- 3.*Reg.*19.
nauit quadraginta diebus & quadragin ta nocti- D. Baſ.
bus. Hoc ieiunio, ſic credit D. Baſil.*a.* *Meruit* a *Hom.* 1.
quantum fas eſt homini, Deum videre Hoc effecit *de ieiun.*
eius corpus adeo leue,vt cenſet D. Ambr. *b* quod *Tom.*1.
licet mortalis eſſet,rapi tamē poſſet igneis equis, IV.
curruque flammeo in paradiſum , id eſt, ſummâ Elias de
velocitate : quia inter animalia, curſus celerrimi ieiunio
creditur equus ; & inter quatuor elementa, ipſe meruit
ignis. Quinimò in duobus his Moyſe & Elia Dei vi-
tam excellens laudatur ieiunium , vt ambos di- ſionem.
gnos reddiderit (inquit D. Hier.) qui cum Chri- b *L.* 1.*de*
ſto adeſſent in monte Thabor , & in propriis *Elia &*
corporibus tam ineffabilem & reuerendam ſuſ- *ieiun.*
ciperent claritatem,vt meritò dicat Euangeliſta:
Viſi ſunt in maieſtate. Danielem (dicente D. Ba- *Luc* 9.30.
ſil.) diſpoſuit ieiunium , capacemque reddidit *Hom.* 1.
myſterioſis viſionibus & ſomniis portentoſis, *cit.*
quæ nec ipſi totius regni ſagaciſſimi nouerant *Dan.* 5.1
perſcrutari. Cumque intellectum ſuum quodam
die, Diuinis Sacramentis vellet præparare, trium
hebdomadarum ieiunium celebrauit. Hæc erant
ieiunia bona , ita ſanè optima erant.

Tantum profuit D. Ioa Baptiſtæ (qui viuens, 14
corpore in terra , mente & ſpiritu ſurſum deli- V.
ciabatur) arctiſſimum ieiunium, vt de illo veraci- D. Ioan.
ter veritas ipſa Chriſtus potuerit pronuntiare: Baptiſta
Venit Ioannes, neque manducans, neque bibens. D. à ieiunio
Petrum verò, vt contemplationi vacaret, illamq; commen-
de linteo cæleſtem viſionem caperet, quod è cæ- datur.
lo dilabi videbatur, ſuſcepit Deus ieiunantem, & *Matth.* 11.
fame dehiſcentem. *Cum eſuriret, voluit guſtare,* 11.18.
parantibus autem illis cecidit ſuper eum mentis *Act.*10.10.
exceſſus. Quis, rogo te, diſpoſuit S. P. N. Domi-
nicum, vt intellectum ad tam ſublimem intende-
ret rerum cæleſtium cōtemplationem, vt corpus
ſuum poſt ſe traheret , & ad duas vlnas ſurſum
raperetur? ſtrictum ieiunium. Quis in eundem ef-
fectum Seraphicum Franciſcum, cuius tanta vi
corpus in aëra elatum fuit, vt vehementiori ſpi-
ritus impetu , eum amplexantem ſocium ſuum
fratrem Maſſeum pariter ſecum ad ſuperna tra- *Tract.* 2.
heret amplexatum? De his latius egimus in tra- *p.*1.§.15.
ctatibus de ieiunio. *vſque* 24.

Hinc arguit D. Ambr. quorundam malitiam D. Amb.
quæ eius tēpore vigebat (& hoc noſtro æuo mul- *Tom.* 1.
tos ſimiles reperias) qui cenſent ad contempla-
tionem conducere caput optimum, ad quod ne-
ceſſarium ſit delicatum, abundans, & opiparum

alimentum. Heu infelices (ingemiſcit) an non vobis conſtat, quod raptus in tertium cælum, ille ſit qui ait: *Caſtigo corpus meum & in ſeruitutem redigo.* Ille, qui *in labore & ærumna, in vigiliis multis, in fame & ſiti, in ieiuniis multis, in frigore & nuditate,* Corpus ſuum affligebat. *Quaſi los nouos Epicureos* (ſic tonat D. Ambr.) *noua ſchola miſit?* *O ſtultum Helyſeum, qui ſylueſtribus ramis, & amaris paſcebat Prophetas.* Contra eoſdem diſputationem habet D. Bernard. dicens, eos magis vocandos populos Hypocratis & Galeni, quàm Chriſti diſcipulos, qui ſapientiores ſunt Medicæ artis, quàm Euangelij profeſſores.

1. Cor 9. 27.

2. Cor. 11.

Serm. 30. in Cant.

VI. Ex gula nullum orationis exercitium.

Hinc etiam traho cauſſam, vnde tam ignorantes ſitis orationis, & contemplationis, vt vobis hi diſcurſus Arabici videantur, idq; cauſſa ſit, quod non contingant vobis, neque vos tangant, ſed Monachos, Religioſos, & à mundo ſegregatos. Quàm parum noſtis, quot oratio partes contineat, & quid vos ad contemplationem diſponat; quanto minus, quomodo illam exerceatis? Multum vos præſtare putatis quando orationem vnam vocalem ore tenus pronuntiatis, ſine ſpiritu, ſine conſideratione, ſine attentione eorum, quæ dicitis: & in hac quidem ſtatim fatigamini, obdormitis. Si vero, parumper à ſomno vos contineatis ſtatim videre vos liceat oſcitantes, patens ſignum veſtræ ſocordiæ & ignauiæ. Hoc inde oritur, quod corpus geratis graue, & carnem veſtram petulcam, nec mirum, vtique bene farcinatam, quę ſit tibi promptior ad garriendum, quàm orandum, & multo celerior vt curis ac cogitationibus circa profanas mundi vanitates diſcurrat, quam vt ad connexa cælorum properet. Hoc arguebat D. Hier illa ſententia de Græcis, quam laudat: (*Pulchrè dicitur apud Græcos, & neſcio an apud nos æquè reſonet. Pinguis venter non gignit mentem tenuem.*)

D. Hier. Epiſt. 2. ad Nepotia. de vita clericorũ.

§. 8. Tertius ieiunij effectus eſt, dona à Deo conſequi: cui moleſti ſunt, qui hoc formidant, ſimiles Elephanti.

☞ 51 VLtimum: quod vinculum ferreum operatur circa radicem, hoc erat, quod eam aptaret cæleſti rori ſuſcipiendo: *Rore cæli tingatur,* eſtque tertium, de quo laudat Eccleſia Deum; per ieiunium *virtutem largiris & præmia.* Nihil adeò frequens in S. Scriptura nobis proponitur, quàm efficax medium cæleſtes fauores obtinendi, hoc eſſe ieiunium: Ob quam cauſam D. Baſilius ieiunium vocat *Sanctorum theſaurum*, ſicut enim diues quiſpiam, qui theſaurum poſſidet, ſi quo indiguerit, manum in illum mittit; ita Sancti, ad ieiunium recurrunt. Optimè hoc intellexit Moyſes, cum nullâ re aliâ ita ſibi præſidio fuerit, vt quidquid vellet, à Deo impetraret, quàm eſt ieiunio; ſicut ipſe paulò ante mortem fatebatur ſummam beneficiorum omnium recolens numerum, recenſens inſuper tres adſtupendas Quadrageſimas, quas celebrauit, ſingulas earum quadraginta dierum & totidem noctium. Quocirca cum primùm populum de Ægypto eduxiſſet, deſiderio deſiderauit à Deo tantam obtinere gratiam, vt cum eo loqueretur facie ad faciem, vt amicus ſolet amico colloqui, Diuinam eius legem acciperet, claramq; eiuſdem notitiam, omnium denique myſteriorum, quæ in ea continebantur. Vt verò rem tam prodigioſam, & hac tenus inauditam, ſingulare hoc priuilegium conſequeretur, illicò manum miſit ad ieiunium, tam ſtrictum vt cõtinuos quadraginta dies & noctes comprehenderet, quô abſolutô, quidquid optauerat adipiſci nactus eſt, ſic ex D. Hier. Audiamus autem illum de hoc ſuo tam celebri ieiunio loquentem: *Perſeueraui in monte quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, panem non comedens, & aquam non bibens deditque mihi Dominus duas tabulas lapideas* Sed paulo poſt offendit populus Deum illâ tam infami & pudendâ vituli conflatilis adoratione toti mundo notiſſimâ, ob quam ſtatuit Deustotam hanc fœcẽ populi diſperdere. Recurrit Moyſes, manumq́ue mittit in theſaurum ſuum, ieiunium inquam idq́ue tam ſtrictum & continuum, vt denuò quadraginta diebus ac noctibus omni cibo & potu abſtineret, quo tantæ culpæ conſequitur indulgentiam *Procidi ante Dominum ſicut prius quadraginta diebus & quadraginta noctibus, panem non comedens, & aquam non bibens propter omnia peccata veſtra.* Anno reuoluto, dum Deus vellet populum in terram promiſſionis inducere, pro eo, vt illi pro tanto beneficio gratias agerent, ecce proſiliunt omnes, blaſphemi, diffidentes, increduli, Deo infideles, inclamant, quod eos impotens ſit poſſeſſores conſtituere terræ Chanaan, & gentem potentiſſimam debellare, quæ eam incolebat; Ob quod peccatum incandeſcens Dominus, omnes fœdâ conſumi peſte decernit Reuertitur Moyſes, & manum iam tertiò mittit in theſaurum ſuum, illud rigoroſum ieiunium aliorum quadragiuta dierum & noctium, cuius rei gratiâ ei Deus remiſſionem conceſſit omnium totius populi peccatorum. *Et iacui coram Domino quadraginta diebus, & quadraginta noctibus.*

Hom. 1. de ieiun.

I.

Deut. 9.

Deut. 9.

Lib. 2. contra Iouin.

Deut. 9.

II.

Deut. 9. 18.

Num. 14.

Deut. 9. 25.

Elias quæ beneficia ieiunio non obtinuit? Ea pe-